



A biztosított nemének a biztosítási szerződésekben kockázati tényezőként való figyelembe vétele hátrányos megkülönböztetésnek minősül

Az uniszex biztosítási díjak és juttatások szabálya 2012. december 21-től alkalmazandó

A 2003/113/EK irányelv¹ tiltja a nemi alapon történő hátrányos megkülönböztetés minden formáját az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása tekintetében.

Az irányelv így főszabály szerint tiltja a 2007. december 21-e után kötött biztosítási szerződések tekintetében a biztosítási díjak és juttatások számításában a nemi hovatartozás tényezőként történő figyelembe vételét. Előír azonban egy kivételt², amely szerint a tagállamok az említett időponttól kezdődően az uniszex biztosítási díjak és juttatások szabályától eltérést engedélyezhetnek, amennyiben garantálni tudják, hogy a számításaik alapjául szolgáló biztosításmatematikai és statisztikai adatok megbízhatóak, azokat rendszeresen frissítik, és a nyilvánosság azokhoz hozzáférhet. Az eltérések csak abban az esetben megengedettek, ha a nemzeti jog még nem alkalmazta az uniszex biztosítási díjak és juttatások szabályát. A tagállamoknak az irányelv átültetését követő öt évvel – azaz 2012. december 21-én – a legújabb biztosításmatematikai és statisztikai adatok, valamint az irányelv átültetésének időpontja után három évvel a Bizottság által előterjesztett jelentés figyelembe vételével felül kell vizsgálniuk ezen eltérések igazoltságát.

Az Association belge des Consommateurs Test-Achats ASBL, és két magánszemély a belga Cour constitutionelle előtt az irányelvet átültető belga törvény megsemmisítése iránti keresetet terjesztett elő. A belga bíróság ezen eljárásban az irányelvben említett eltérés érvényességének magasabb szintű jogi normák – nevezetesen a nők és a férfiak egyenlőségének az uniós jog által előírt elve – tekintetében történő értékelésére kérte a Bíróságot.

A Bíróság a mai napon hozott ítéletében először is hangsúlyozza, hogy az EUMSZ 8. cikk értelmében az Unió tevékenységeinek folytatása során törekszik az egyenlőtlenségek kiküszöbölésére, valamint a férfiak és nők közötti egyenlőség előmozdítására. Ezen egyenlőség fokozatos megvalósítása során az uniós jogalkotó határozza meg a beavatkozás időpontját, az uniós gazdasági és társadalmi körülmények fejlődésére tekintettel. A Bíróság ezt követően megállapítja, hogy az uniós jogalkotó ebben az értelemben írta elő az irányelvben, hogy **a biztosítási díjaknak és juttatásoknak azon különbségeit, amelyek a nemi hovatartozásnak az e díjak és juttatások kiszámításánál tényezőként történő alkalmazásából származnak, legkésőbb 2007. december 21-ig meg kell szüntetni.** Mivel azonban az említett irányelv elfogadásának időpontjában a nemekre vonatkozó biztosításmatematikai tényezők használata széles körben elterjedt volt a biztosítási szolgáltatások terén, az uniós jogalkotó az uniszex biztosítási díjak és juttatások szabályának alkalmazását érvényre juttathatta fokozatosan, **a megfelelő átmeneti időszakok előírásával.**

¹ A nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód elvének az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása tekintetében történő végrehajtásáról szóló, 2004. december 13-i 2004/113/EK tanácsi irányelv (HL L 373., 37. o.).

² A 2004/113 irányelv 5. cikkének (2) bekezdése.

E tekintetben a Bíróság emlékeztet arra, hogy az irányelv eltért az uniszex biztosítási díjak és juttatások általános szabályától azáltal, hogy előírta a tagállamok azon lehetőségét, hogy 2007. december 21-e előtt úgy határozhatnak, hogy arányos különbségeket engednek meg a biztosítottak tekintetében, ha a vonatkozó és pontos biztosításmatematikai és statisztikai adatok alapján a nemi hovatartozás alkalmazása a kockázatelemzésben meghatározó tényező.

Ezt a lehetőséget 2007. december 21. után öt évvel a Bizottság jelentésének figyelembevételével felül kell vizsgálni, de **mivel az irányelv nem tartalmaz rendelkezést a különbségek alkalmazásának időtartamára, az említett lehetőséggel élő tagállamok számára időbeli korlátozás nélkül megengedett, hogy lehetővé tegyék a biztosítók számára ennek az egyenlőtlen bánásmódnak az alkalmazását.**

A Bíróság álláspontja szerint e körülmények között fennáll annak a **kockázata, hogy a nők és a férfiak közötti egyenlő bánásmód elvétől való, az irányelvben előírt eltérést az uniós jog határozatlan időre engedélyezi.** Következésképpen az ilyen rendelkezés, amely az érintett tagállamok számára lehetővé teszi, hogy időbeli korlátok nélkül hatályban tartsák az uniszex biztosítási díjak és juttatások szabályától való eltérést, **ellentétes a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmódra irányuló cél elérésével, és azt a megfelelő átmeneti időszak leteltét követően érvénytelennek kell tekinteni.**

Következésképpen a Bíróság megállapítja, hogy a biztosítási szolgáltatások ágazatában az uniszex biztosítási díjak és juttatások általános szabályától való **eltérés 2012. december 21-i hatállyal érvénytelen.**

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106